

Handläggare
Maria Sundblad
08-535 300 00
Maria.Sundblad@huddinge.se
Lina Albrektsson
08-535 300 00
lina.albrektsson@huddinge.se

Socialnämnden

Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället - yttrande över revisionsrapport

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 1 juli 2020, överlämnas till Huddinge kommuns revisorer som svar på revisionsskrivelsen *Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället*

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att granska kommunens samverkan med civilsamhället.

Revisorerna framhåller i sin skrivelse att kommunen saknar övergripande styrning avseende samverkan och samarbete med civilsamhället, att det inte finns en fastslagen policy och att de ambitioner som fullmäktige uttrycker i kommunens Mål och budget inte omsätts i konkreta mål, mått och utvecklingsaktiviteter i nämndernas verksamhetsplaner.

Granskningen visar även att en stor del av kommunens föreningar och organisationer upplever att de inte erkänns, uppmärksammas och bekräftas som en samverkanspartner för kommunen samt att de inte blir inbjudna av kommunen för att avlasta eller komplettera kommunens arbete. Undantaget är idrottsföreningarna som anser att samverkan med kultur- och fritidsnämnden fungerar på ett bra sätt.

Granskningsrapporten visar även att kommunens webbplats behöver förbättras.

Med anledning av detta rekommenderar revisorerna att kommunstyrelsen och samtliga nämnder:

- Tar fram en strategi och handlingsplan för kommunen om vad som ska uppnås med samverkan och samarbete med civilsamhället samt hur arbetet ska utvecklas, styras och följas upp. I ett sådant arbete bör representanter för olika delar av civilsamhället bjudas in till dialog och medverkan.
- Tydliggör kommunens kontaktvägar och kontaktuppgifter till funktioner och ansvarsområden så att den som söker uppgifter inte riskerar att förbises.
- Ser över både:
 - Sitt sätt att bemöta och söka samverkan med civilsamhället, samt

- kommunens webbplats med avseende på förbättring av navigering, struktur, sökfunktioner och informationsinhämtning via mobiltelefon.

Som svar på revisorernas skrivelse vill förvaltningen framhålla att det är eftersträvarsvärt att ha ett gott samarbete med civilsamhället och anser att kommunen i det stora hela även har det.

Förvaltningen anser inte att en strategi skulle vara det bästa sättet att uppnå bättre samverkan med civilsamhället, utan förespråkar istället att styrning och uppföljning av samverkan med civilsamhället konkretiseras och tydliggörs inom ordinarie processer för styrning och uppföljning.

I syfte att förenkla för den som söker kontakt och uppgifter försöker kommunen i största möjliga utsträckning hänvisa alla frågor till servicecenter. Med en kontaktsväg in till kommunen blir det tydligt och enklare för den som kontaktar kommunen.

Förvaltningen anser att man har ett gott bemötande, att det finns välfungerande samverkansformer och att kommunen aktivt söker samverkan med civilsamhället.

Kommunens webbplats utvecklas kontinuerligt avseende innehåll och struktur. Det finns en samlingssida som innehåller mycket nyttig information till föreningar om bland annat föreningsbidrag och lokalbokningar.

Kommunens webbplats är sedan många år tillbaka uppbyggd med följsam design, det vill säga anpassar utseendet till den enhet som för tillfället används oavsett om det är en stor skärm, surfplatta eller mobiltelefon.

Beskrivning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att granska kommunens samverkan med civilsamhället. Syftet har varit att kartlägga kommunens samverkan med civilsamhället, hur ideella organisationer, idrottsföreningar, intresseorganisationer med flera upplever samarbetet med kommunen, hur de bemöts samt hur kommunen tar tillvara den potential som finns i en väl fungerande samverkan som kan ge invånarna fördelar och bidra till förbättrad ekonomisk hushållning (bilaga 1 och 2).

Revisorerna framhåller i sin skrivelse att kommunen saknar övergripande styrning avseende samverkan och samarbete med civilsamhället, att det inte finns en fastslagen policy och att de ambitioner som fullmäktige uttrycker i kommunens Mål och budget inte omsätts i konkreta mål, mått och utvecklingsaktiviteter i nämndernas verksamhetsplaner.

Granskningen visar även att en stor del av kommunens föreningar och organisationer upplever att de inte erkänns, uppmärksammas och bekräftas som en samverkanspartner för kommunen samt att de inte blir inbjudna av kommunen för att avlasta eller komplettera kommunens arbete.

Undantaget är idrottsföreningarna som anser att samverkan med kultur- och fritidsnämnden fungerar på ett bra sätt.

Granskningsrapporten redovisar som resultat av en enkät att kommunens webbplats behöver förbättras. Kommunens information på webbplatsen upplevs som enkel och tydlig men informationen anses svår att hitta beroende på brister i sökfunktioner, navigering, struktur och stöd för användning av mobiltelefonen för informationsinhämtning.

Med anledning av detta rekommenderar revisorerna att kommunstyrelsen och samtliga nämnder:

- Tar fram en strategi och handlingsplan för kommunen om vad som ska uppnås med samverkan och samarbete med civilsamhället samt hur arbetet ska utvecklas, styras och följas upp. I ett sådant arbete bör representanter för olika delar av civilsamhället bjudas in till dialog och medverkan.
- Tydliggör kommunens kontaktvägar och kontaktuppgifter till funktioner och ansvarsområden så att den som söker uppgifter inte riskerar att förbises.
- Ser över både:
 - Sitt sätt att bemöta och söka samverkan med civilsamhället, samt
 - kommunens webbplats med avseende på förbättring av navigering, struktur, sökfunktioner och informationsinhämtning via mobiltelefon.

Kommunens samverkan med civilsamhället

Samverkan med civilsamhället i Huddinge kommun sker inom flera av kommunens olika verksamhetsområden och med en rad olika aktörer. Det finns många olika etablerade former för samverkan och samarbete såsom särskilda forum för dialog, idéburna offentliga partnerskap (IOP), bidragsgivning och upplåtande av lokaler.¹

Mål och budget och nämndernas verksamhetsplaner anger inom vilka områden samverkan med civilsamhället ska ske. Det är främst kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden som kan anses ha mer omfattande samverkan med civilsamhället. Övriga nämnder samverkar även de med civilsamhället, men i mindre och mer avgränsad omfattning. Inom förskolenämndens och grundskolenämndens verksamhetsområden sker till exempel samverkan med civilsamhället på mandat och initiativ av rektor, där samverkan sker utifrån det specifika behov som skolan anser sig ha.

Tidigare genomförda utvärderingar från 2017 om kommunens samverkan med civilsamhället har pekat på att det bedrivs ett omfattande och aktivt samarbete med civilsamhället men att det saknas en kommunövergripande samordning. Ändå föreföll många av förvaltningarna ha en tydlig överblick över det arbetet som bedrevs inom respektive förvaltning.

Samtliga förvaltningar arbetar aktivt med att utveckla och söka ytterligare samverkan med civilsamhället, inom ramen för de åtaganden och uppdrag som finns för respektive nämnds verksamhetsområde.

¹ Revisionsrapporten (bilaga 2) redogör i detalj för de olika samverkansformerna, aktörerna etc. inom respektive verksamhetsområde.

Socialnämndens samverkan med civilsamhället

Socialnämndens verksamheter samverkar med civilsamhället på en rad olika sätt. Samverkan sker bland annat med etablerade föreningar som årligen söker och erhåller föreningsbidrag. Socialförvaltningen samverkar även med lokala aktörer och föreningar tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen, bland annat vid den årliga återkommande festivalen för unga i Flemingsberg och Vårby.

Den årliga återkommande festivalen för unga är ett gemensamt projekt inom ramen för Samkraft². Samkraft arbetar mycket utifrån lokala team som samverkar med andra aktörer såsom föreningar, trossamfund och barnavårdscentraler.

Kultur- och fritidsförvaltningen är huvudansvarig för årets festival. På grund av den rådande pandemin är festivalen dock inställd. Istället kommer en digital talangjakt att äga rum. Samverkan med föreningar och företag fortsätter på samma sätt som tidigare år, men i annan form.

Socialnämnden hanterar föreningsbidrag för föreningar från sociala stöd- och hjälporganisationer. Med social stöd- och hjälporganisation avses en organisation som har till huvudsyfte att verka för att utveckla olika stödformer riktade till målgrupper inom socialtjänstens ansvarsområde. Bidragsberättigade föreningar är kommun-, läns- och rikstäckande föreningar/stöd- och hjälporganisationer inom det sociala området. För att vara bidragsberättigad ska föreningen dessutom ha en sådan karaktär att den kan anses utgöra ett betydelsefullt komplement till socialnämndens verksamhet.

För år 2020 fördelade socialnämnden ca 970 000 kronor i föreningsbidrag.

Handläggning av ansökan om föreningsbidrag görs en gång per år efter att ansökningarna har kommit in till socialförvaltningen. Sista ansökningssdag är den 1 juni varje år och föreningsbidraget gäller för nästkommande år. En granskning görs av ansökan och de bilagor som enligt HKF 8020 ska skickas in tillsammans med ansökan. Därefter sammanställs förslag till beslut och nämnden fattar beslut vanligtvis i oktober-november. Syftet med föreningsbidraget är att det ska täcka en viss del av föreningens verksamhetskostnader.

Det är i princip samma föreningar som återkommer varje år och ansöker om föreningsbidrag. Handläggaren skickar påminnelser i maj månad om att det är dags att ansöka om föreningsbidrag för kommande år. Vanligtvis skickas även fler påminnelser ut efter att ansökningstiden har gått ut. Det kan vara påminnelser om att lämna in ansökan eller att komplettera med de bilagor som är obligatoriska till ansökan.

Tidigare skickades alla ansökningar och bilagor in i pappersform. Numera har alla föreningar kunskap om hur de ansöker om föreningsbidrag digitalt via Huddinge kommuns e-tjänst. Föreningarna har möjlighet att boka in fysiska möten med handläggare om så önskas, men förvaltningens handläggare har inte sett att det finns ett behov för detta för de föreningar som socialnämnden delar ut bidrag till.

² Samkraft är ett samarbete mellan Huddinge kommun, lokalpolisområde Huddinge och barn- och ungdomspsykiatri vid Region Stockholm.

Beredning av ärendet

Underlaget till detta tjänsteutlåtande har tagits fram genom samberedning mellan kommunstyrelsens förvaltning och övriga förvaltningar.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner det eftersträvarsvärt att ha ett gott samarbete med civilsamhället och anser att kommunen i det stora hela även har det. Det finns många goda exempel på samverkan med civilsamhället, särskilt inom de verksamheter som har störst utbyte av sådan samverkan. Detta görs med utgångspunkt i Mål och budget som anger inriktningen för kommunens samverkan med civilsamhället.

Förvaltningens synpunkter på rekommendationerna

- Tar fram en strategi och handlingsplan för kommunen om vad som ska uppnås med samverkan och samarbete med civilsamhället samt hur arbetet ska utvecklas, styras och följas upp. I ett sådant arbete bör representanter för olika delar av civilsamhället bjudas in till dialog och medverkan.*

Förvaltningen anser att Mål och budget på ett tydligt sätt ger uttryck för kommunens ambitioner för samverkan med civilsamhället samt inom vilka områden samverkan ska bedrivas. Nämndernas verksamhetsplaner anger hur arbetet ska bedrivas. Därtill finns rutiner, arbetssätt med mera framtagna för samverkan med civilsamhället. För föreningsbidragen finns särskild reglering i HKF 8020 som säkerställer att ansökningar om föreningsbidrag handläggs och följs upp på ett ändamålsenligt sätt.

Förvaltningen anser inte att en strategi skulle vara det bästa sättet att uppnå bättre samverkan med civilsamhället, utan förespråkar istället att styrning och uppföljning av samverkan med civilsamhället konkretiseras och tydliggörs inom ordinarie processer för styrning och uppföljning. Det pågår för närvarande ett arbete med att ta fram en ny styrmodell och målstruktur för kommunen, i syfte att skapa en tydligare och enklare styrning. Det bör vara varje enskild nämnd som, utifrån respektive behov och åtagandena i Mål och budget, tillser att utveckla sina former för samverkan med civilsamhället, i den mån det finns ett sådant behov. Detta mot bakgrund av att behov och förutsättningar på det här området ser olika ut för respektive nämnd.

Samtliga förvaltningar bör inom sitt respektive verksamhetsområde alltid beakta ifall samordning med civilsamhället är möjlig och på vilket sätt det kan bidra till att främja och utveckla kommunens verksamhet och åtaganden.

- Tydliggör kommunens kontaktvägar och kontaktuppgifter till funktioner och ansvarsområden så att den som söker uppgifter inte riskerar att förbises.*

I syfte att förenkla för den som söker kontakt och uppgifter försöker kommunen i största möjliga utsträckning hänvisa alla frågor till servicecenter. Servicecenter kan svara på många av verksamheternas frågor, hänvisa till rätt tjänsteperson samt följa upp att frågorna besvaras. Detta innebär en avlastning för verksamheterna

som istället kan ägna sig åt sina respektive kompetensområden. Med en kontaktsväg in till kommunen blir det tydligt och enklare för den som kontaktar kommunen.

- *Ser över både*
 - *sitt sätt att bemöta och söka samverkan med civilsamhället, samt*
 - *kommunens webbplats med avseende på förbättring av navigering, struktur, sökfunktioner och informationsinhämtning via mobiltelefon.*

Avseende rekommendationen att se över sättet att bemöta och söka samverkan med civilsamhället anser förvaltningen att man har ett gott bemötande, att det finns välfungerande samverkansformer och att kommunen aktivt söker samverkan med civilsamhället. Detta är viktigt för att civilsamhället ska uppleva att de uppmärksammas och bekräftas som en samverkanspartner för kommunen.

Där det tidigare visat sig finnas behov att förbättra relationerna med enskilda föreningar eller formen för samverkan har detta setts över. Vid all kontakt med civilsamhället eftersträvas alltid ett tydligt språk och ett gott bemötande. Samtliga förvaltningar bedriver även ett aktivt arbete för att söka samverkan med civilsamhället i den mån det finns ett sådant behov.

Kultur- och fritidsnämnden, som är de som har hand om merparten av kommunens föreningsbidrag, ser kontinuerligt över och vid behov reviderar reglerna för föreningsbidrag. Kultur- och fritidsnämnden har i sin verksamhetsplan för 2020 även ett uppdrag att genomföra en bidragsöversyn som syftar till att göra bidragshanteringen mer lättillgänglig, transparent och jämlik. Det huvudsakliga målet med bidragsöversynen är att säkerställa att regler, bidragsformer och bidragshantering är anpassade för dagens behov. En del i det arbetet är att se över möjligheterna att även fördela bidrag och samverka med en bredare del av civilsamhället.

Kultur- och fritidsförvaltningen håller för närvarande på att avropa en digital tjänst för att hantera ansökningar om föreningsbidrag samt hantera bokningar av kommunens lokaler. Ett sådan digital tjänst kan användas av andra förvaltningar som också administrerar föreningsbidrag och hanterar bokningar av kommunens lokaler, vilket förenklar för de som vill ansöka om föreningsbidrag och boka lokaler.

Vad gäller att se över kommunens webbplats avseende navigering, struktur, sökfunktioner och informationsinhämtning via mobiltelefon vill förvaltningen framhålla att kommunens webbplats utvecklas kontinuerligt avseende innehåll och struktur. På kommunens webbplats finns idag en samlingssida som innehåller mycket nyttig information till föreningar om bland annat föreningsbidrag och lokalbokningar.

Kommunens webbplats är sedan många år tillbaka uppbyggd med följsam design, det vill säga anpassar utseendet till den enhet som för tillfället används oavsett om det är en stor skärm, surfplatta eller mobiltelefon.

En förutsättning för att kunna hitta innehåll med hjälp av söktjänster är att varje enskild sida på en webbplats är korrekt uppbyggd både avseende teknik som innehåll. Först då kan sökfunktionerna användas fullt ut.³

Det kan finnas behov att över tid se över och revidera formerna för samverkan för att bättre anpassas till nya förutsättningar och behov. Kultur- och fritidsförvaltningen har delvis omvandlat en tjänst för att strategiskt utveckla samverkan med civilsamhället utifrån kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. Kommunstyrelsens förvaltning i samarbete med övriga förvaltningar arbetar också övergripande med bemötande och tillgänglighet. Förvaltningen anser att det blir mer effektivt och ger störst effekt att göra generella förbättringar på dessa områden, som är till gagn för såväl föreningar som för privatpersoner.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inte några särskilda ekonomiska eller juridiska konsekvenser. De åtgärder förvaltningen avser att vidta och som beskrivits ovan bedöms rymmas inom befintlig budgetram.

Lotta Wigen
Socialdirektör

Lina Blombergsson
Biträdande socialdirektör

Bilagor

1. Revisionsskrivelse - Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället
2. Revisionsrapporten Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället

Beslutet ska skickas till

Huddinge kommuns revisorer

Kommunstyrelsens förvaltning, Maria Sundblad

³ Webbtillgänglighetsdirektivet som träder i kraft 23 september 2020 säkerställer tekniken men innehållet kan endast säkras genom fortsatt intern samverkan och goda rutiner.